

Bijlage 1: Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming

behorende bij het

Convenant

inzake de samenwerking tussen
de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming,
het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
en het ministerie van Financiën
bij de uitvoering van de wettelijke taken door de ANVS en Douane
in het kader van de Kernenergiewet

1. Kader van deze bijlage

Dit is bijlage 1 bij het "Convenant inzake de samenwerking tussen de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het ministerie van Financiën bij de uitvoering van de wettelijke taken door de ANVS en Douane in het kader van de Kernenergiewet", zoals bedoeld in artikel 3; artikel 4, eerste lid en artikel 8, tweede lid en artikel 9, tweede lid van het convenant.

De bepalingen van dit convenant zijn onverkort van toepassing op deze bijlage. Deze bijlage regelt de samenwerking tussen ANVS en de Douane ter uitvoering van de verschillende taken die de ANVS en Douane kennen op het gebied van nucleaire veiligheid en de stralingsbescherming.

Deze bijlage vervangt de bijlage 5, van 27 september 2005, behorende bij de kaderovereenkomst inzake de samenwerking tussen het Ministerie van Infrastructuur en Milieu en het Ministerie van Financiën, ondertekend op 27 januari 2012, waarin de samenwerking op het gebied van de Kernenergiewet werd vastgelegd.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Nationale regelgeving:

De Kernenergiewet en de daarop gebaseerde regelgeving. In het bijzonder:

- het Besluit vervoer splijtstoffen, ertsen en radioactieve stoffen;
- het Besluit in-, uit- en doorvoer van radioactieve afvalstoffen en bestraalde splijtstoffen.

b. Doel regelgeving

Het doel van de bovenstaande regelgeving is, voor zover het de Douane aangaat, de regulering van de toelating en het verlaten van splijtstoffen, ertsen, radioactieve stoffen en radioactieve afvalstoffen op of van Nederlands grondgebied voor wat betreft het binnenbrengen, de invoer, de uitvoer en het uitgaan van deze goederen.

Deze regulering wordt bereikt door een vergunningplicht voor het binnen of buiten Nederlands grondgebied brengen van desbetreffende goederen. Daar waar in deze bijlage gesproken wordt over vergunningplicht kan ook sprake zijn van kennisgevingplicht.

3. Samenwerkende organisaties

- Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, (hierna IenW);
- De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (hierna ANVS);
- De Belastingdienst/Douane (hierna Douane).

4. Doel van de samenwerking

Het zo effectief en efficiënt mogelijk inrichten van het toezicht op de naleving van de hierboven benoemde regelgeving met betrekking tot het buitengrensoverschrijdende goederenvervoer ter bescherming van de bevolking en het milieu.

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- a. *Taak Douane* De Douane heeft, voor wat betreft het Unie-buitengrensoverschrijdend goederenverkeer, een toezichhoudende taak ten aanzien van de vergunningplicht die op grond van artikel 15, onder a, van de Kernenergiewet bestaat voor het binnen of buiten het Nederlands grondgebied (doen) brengen van splijtstoffen of ertsen, en op grond van artikel 29, eerste lid, van de Kernenergiewet bestaat voor het binnen of buiten het Nederlands grondgebied (doen) brengen van radioactieve stoffen. Bij deze taak zijn inbegrepen de meldingen die de Douane aan de ANVS doorgeeft, op basis waarvan de ANVS onderzoekt of de wettelijke verplichtingen ten aanzien van de zending worden nagekomen.

De taak van de Douane in het kader van de Kernenergiewet betreft de controle op aanwezigheid van de wettelijk vereiste invoer- en/of uitvoervergunning(en) bij invoer, uitvoer en wederuitvoer van splijtstoffen, ertsen en radioactieve (afval)stoffen.

De meldplicht van het onbevoegd bezit hebben van radioactief materiaal, volgend uit artikel 22 en 33 van de Kernenergiewet, valt buiten de taken van deze bijlage.

De Douane heeft géén toezichtstaak in het kader van de Kernenergiewet ten aanzien van binnenlands vervoer en goederenverkeer tussen de lidstaten van de Unie, waaronder goederenverkeer dat de nationale grens met een buurland dat een Unie-lidstaat is, overschrijdt.

Wel kan de Douane, in het kader van samenwerking en de efficiënte inzet van (specialistische) overheidsmiddelen, op verzoek van een handhavingspartner die hier een taak in heeft, personeel en/of materiaal beschikbaar stellen ten behoeve van controles van de naleving van de bovengenoemde vergunningplicht.

De Douane levert – op verzoek van de ANVS – aan de ANVS gegevens uit databestanden over het binnenbrengen in de Unie, het brengen van niet-Unie goederen in het vrije verkeer van de Unie, het uitvoeren en het uitgaan van goederen uit de Unie van onder de Kew vallende goederen. Deze informatie uitwisseling is voor ANVS noodzakelijk om de branche en keten in beeld te brengen, risico's te analyseren en om haar toezicht op basis van risico's vorm te kunnen geven. De uitkomst van die analyse kan aanleiding geven om risicoprofielen bij de Douane te activeren waarmee (risicogerichte) controles kunnen worden ingesteld.

- b. *Bevoegdheden Douane* De Douane ontleent haar controlebevoegdheden in het toezicht aan de Algemene douanewet (hierna: Adw). De Adw heeft mede betrekking op verboden en beperkingen die van toepassing zijn op goederen die zich onder douanetoezicht bevinden, maar ook op goederen die zich nog niet, niet of niet meer onder douanetoezicht bevinden (Adw, artikel 1:1, vijfde lid). Bij het constateren van een onregelmatigheid op grond van de Kew maakt de Douane voor goederen onder douanetoezicht gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar Belastingdienst/ Douane. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid uitsluitend voor de uitvoering van haar handhavingstaken. De Douane kan informatie overdragen op grond van de Adw.
- c. *Verantwoordelijkheid en taken lenW en ANVS* lenW is verantwoordelijk voor de hierboven onder 2 benoemde regelgeving. ANVS is verantwoordelijk voor de voorbereiding van het beleid inzake de onder 2 benoemde regelgeving. De ANVS informeert de Douane over de wetgeving, het beleid, beleidsprioriteiten in het toezicht en risico-indicaties met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. ANVS informeert de Douane over de wetgeving, het beleid, beleidsprioriteiten in het toezicht en risico-indicaties met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. Communicatie en voorlichting met betrekking tot de beleidsaspecten van onderhavige taak is primair de verantwoordelijkheid van de ANVS.

6. *Uitvoering*

- a. *Werkwijze* De hierboven benoemde taak van de Douane wordt uitgevoerd met generiek toezicht en met risicogericht toezicht.

I. Generiek toezicht

Als bij controles die om andere redenen dan boven bedoelde taak worden ingesteld, goederen worden aangetroffen die op grond van de Kernenergiewet vergunningplichtig zijn, vindt controle van de bescheiden plaats.

II. Risicogericht toezicht

Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dat houdt in dat de Douane zich (met name) richt op de risicovolle goederenzendingen, en dat niet alle goederen worden gecontroleerd. Een zending wordt – over het algemeen – gecontroleerd in die gevallen waarbij een risico van ontduiking van de vergunningplicht wordt verondersteld en/of waarbij zich stralingshygiënische risico's kunnen voordoen, indien de onder 2 genoemde regelgeving niet wordt nageleefd. De ANVS geeft, in overleg met de Douane, aan welke criteria t.a.v. risico's relevant zijn, welke prioriteiten daarbij moeten worden gesteld en welke selectiewijzen moeten worden toegepast. De Douane selecteert vervolgens met toepassing van de gekozen selectiewijzen de aangegeven goederen en controleert of er wordt voldaan wordt aan de vergunningplicht.

II.a. Vergunningplichtige goederen waarvoor als zodanig aangifte is gedaan

In het geval van Unie-buitengrensoverschrijdend goederenverkeer waarbij in de douaneaangifte wordt aangegeven dat er sprake is van vergunningplichtige goederen, is de reikwijdte van de controle beperkt tot de douanecontroles die worden uitgeoefend in het kader van het formaliteitenstelsel van de douane-unie. Dit betekent dat de controles in Nederland kunnen worden ingesteld:

- a. vanaf het moment van binnenbrengen van de goederen in de Unie (Nederland) en op enig moment daarna, zolang de goederen onder douaneverband staan.
- b. vanaf het moment van de uitvoeraangifte (in Nederland) tot aan het uitgaan uit de Unie (Nederland).
- c. op enige moment na de vrijgave van de goederen voor het in het vrije verkeer brengen (in Nederland) of na het uitgaan van de goederen uit de Unie (*in casu* Nederland), in het kader van een administratieve controle (Controle na invoer, of Controle na uitvoer).

De controle betreft hier een controle van de bescheiden ten aanzien van de correctheid en volledigheid van de aangifte en het voldoen aan de vergunningplicht. De Douane controleert hierbij de op basis van de Kernenergiewet vereiste vervoersdocumenten.

De Douane voert in principe geen fysieke controle uit.

II.b. Vergunningplichtige goederen waarvoor als zodanig geen aangifte is gedaan

Detectiemiddelen worden ingezet voor detectie van straling bij goederen waarvoor in de aangifte niet is aangegeven dat er sprake is van stralingsgoederen¹.

Voor de handhaving van de verboden, zoals bedoeld in artikel 15, onder a, en artikel 29, lid 1, van de Kernenergiewet, zet de Douane statische detectiepoorten in, opdat Unie-buitengrensoverschrijdend goederen die een straling kennen (en die niet als zodanig vooraf volgens de voorschriften aangegeven is) opgemerkt worden.

Omdat hiermee niet alle Unie-buitengrensoverschrijdende goederenstromen afgedekt worden, kan de ANVS de Douane verzoeken risicogerichte controles te houden met mobiele detectiemiddelen en/of een statische poort, zoals bij de scan op het Joint-Inspection-Centre op Schiphol, voor dat doel in te zetten.

Handelswijze bij detectiealarm

De opvolging van een detectiealarm vindt plaats op basis van uitvoeringsafspraken. Wanneer een detectiepoort straling detecteert en hierover alarmeert, analyseert de Douane het detectiealarm met behulp van ladinggegevens. De Douane kan hierbij de ANVS consulteren. De Douane besluit vervolgens over vrijgave van goederen. Wanneer een alarm niet verklaarbaar is, worden de goederen niet vrij gegeven en draagt de Douane de goederen met een melding over aan de ANVS. De ANVS zendt na afloop van het onderzoek zo snel mogelijk een digitale terugmelding van haar bevindingen aan de Douane. ANVS draagt zorg dat de voor onderzoek door ANVS meegenomen goederen weer onder toezicht van de Douane worden gebracht, of deelt aan de Douane de feiten en omstandigheden mede zodat de Douane in staat is vast te stellen of de verschuldigdheid van belastingen geschorst is, of niet meer bestaat.

¹ Voor alle goederen die de E.U.-grens passeren behoort aangifte te worden gedaan.

Coordinated Border Management t.b.v. minimale toezichtlast

Ten behoeve van een eenduidige logistieke afhandeling van controles (met name op de mainports) kent de Douane een – in het Douane Wetboek van de Unie opgedragen – coördinerende taak in het toezicht op het buitengrens-overschrijdende goederenverkeer (het zogenaamde 'coordinated border management'). Dit houdt in dat de Douane, i.v.m. de logistiek, het tijdstip van controle van goederen door de Douane en handhavingpartners op de faciliteiten van de Douane bepaalt en dat controles, door of voor de in deze bijlage benoemde taak, daar waar mogelijk, gelijktijdig of opvolgend worden uitgevoerd (het zogenaamde 'one-stop-shop'-beleid). De detectiepoorten in de Rotterdamse haven en op Schiphol zijn zo geplaatst dat er minimale hindering van logistieke processen plaatsvindt.

De ANVS kan bij nader onderzoek van goederen binnen de 'one-stop-shop'-kaders (ook) gebruik maken van douane-faciliteiten, zoals de Rijksinspectieterminal en het Joint-Inspection-Centre.

Jaarplanning

Jaarlijks stelt de Douane voor de taak van deze bijlage een uitvoeringsplan op. De ANVS levert beleidsprioriteiten en risico-indicaties aan ten behoeve van dit plan. Het plan is gebaseerd op reguliere inzet en inzet op (risico gestuurd) verzoek. In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen.

Dit plan wordt besproken met de ANVS.

b. Afhandeling overtredingen

Als de Douane onregelmatigheden vermoedt met betrekking tot bescheiden of goederen, dan kunnen de goederen niet de aangegeven bestemming volgen en wordt contact opgenomen met de ANVS.

Als de Douane onregelmatigheden met betrekking tot de Kernenergiewet constateert, wordt de zaak in het algemeen overgedragen aan de ANVS. In overleg kan gezamenlijk worden opgetreden of kan de Douane een zaak zelf door middel van proces-verbaal afhandelen. In het geval dat de Douane door middel van proces-verbaal de zaak rechtstreeks strafrechtelijk overdraagt aan het Openbaar Ministerie gebeurt dit aan de hand van een in het Handboek VGEM vastgelegde procedure via de (plv.) Coördinerend Stralingsdeskundige (stralingstechnisch) en de Boete-Fraude-Coördinator (juridisch) van de Douane.

c. Douane-laboratorium

Het douanelaboratorium heeft geen taak in de uitvoering van deze bijlage.

d. Douane-voorschrift

De Douane beschrijft in overleg met ANVS, zoals bedoeld in art. 6 van het convenant, in onder meer het Handboek VGEM², voorschrift Kernenergiewet, op welke wijze de Douane uitvoering dient te geven aan de taak.

² Het Handboek VGEM biedt voorschriften op het gebied van Veiligheid, Gezondheid, Economie en Milieu. Het terrein van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming is ingedeeld onder 'Milieu'.

7. Planning, rapportage en evaluatie

- a. *Doelstellingen en prioritering* Jaarlijks stelt de Douane de omvang van het toezicht vast voor de taak van deze bijlage, en verwerkt de omvang van het risico gebaseerde toezicht in het Handhavingsplan Douane. Als gelet op de totaliteit van douanetaken in dit plan, en de daarbinnen te stellen uitvoeringsprioriteiten wordt verwacht dat de voorgenomen handhavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig kan worden uitgevoerd binnen de bestaande financiële middelen, wordt dit besproken met de ANVS.
- b. *Rapportage en evaluatie* De Douane en de ANVS bespreken jaarlijks of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn, en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats. De Douane draagt zorg voor de jaarlijkse rapportage aan de ANVS over haar activiteiten met betrekking tot de taak zoals beschreven in deze bijlage.

8. Informatie-uitwisseling

- a. *Informatie-uitwisseling* Zie bijlage 2 'Automatische Gegevensuitwisseling (algemene afspraken en technische afspraken en procedures)'.
- b. *Juridisch* Bij doelgebonden informatie-uitwisseling, zoals bedoeld in lid a, verstrekken de algemeen directeur Douane, in zijn hoedanigheid van inspecteur als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 onderdeel c Adw, en de door hem gemandateerde ambtenaren met gebruikmaking van de in artikel 1:33, lid 3 Adw gegeven bevoegdheid, op verzoek gegevens voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 1:1 Adw bedoelde regelingen dan wel voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens die wet, aan de in deze bijlage genoemde organisatie(s).

9. Scholing en helpdesk

- a. *Opleiding en scholing* De Douane is verantwoordelijk voor de inzet van gekwalificeerd personeel voor de uitvoering van de taken die voortvloeien uit deze bijlage. De ANVS levert desgevraagd steun bij de invulling van de opleiding van douanemedewerkers voor de uitvoering van de taak die volgt uit deze bijlage.
- b. *Helpdesk-functie* De Douane kan de ANVS via het 'Meld en Informatie Centrum Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming' bereiken voor afstemming en advies.

10. Overleg, coördinatie en beheer

- a. *Overleg* Ten minste eenmaal per jaar vindt ambtelijk overleg plaats tussen IenW, de ANVS en de Douane over de uitvoering van de taken van deze bijlage en het functioneren van de samenwerking volgens deze bijlage en het uitvoeringsplan.
- b. *Coördinatie en beheer van deze bijlage* ANVS:
De afdeling Stralingsbescherming en Crisismanagement, team Medische en Industriële Toepassingen.
- Douane:
Douane Landelijk Kantoor, afdeling Handhavingsbeleid (Dossierhouders Kew).

11. Publicatie in de Staatscourant

Van de inwerkingtreding van deze bijlage wordt melding gemaakt in de Staatscourant. Douane en ANVS publiceren de bijlage op de eigen website.

In drievoud ondertekend,

Op 10/9 2018,
te Den Haag

Namens de Staatssecretaris van
Infrastructuur en Waterstaat,

de directeur-generaal Milieu en
Internationaal,

Op 4/10/ 2018,
te Den Haag

De Autoriteit Nucleaire Veiligheid
en Stralingsbescherming
namens deze,

de bestuursvoorzitter

Op 10/10 2018,
te Rotterdam

Namens de Staatssecretaris van
Financiën,

de directeur Handhavingsbeleid
van de Douane,

Dhr. I. R.P. Lapperre

Dhr. Mr. J. van den Heuvel

Dhr. Mr. B.S. Wiersema